

Loopsporen

1 Haas

De pootafdruk (prent) van een haas en een konijn lijken op elkaar. Met een luciferdoosje kun je het verschil in grootte bepalen. Een hazenprent is 4 cm lang, de maat van de lange kant van het doosje. Die van een konijn is 2½ cm, de maat van de korte kant van het doosje. Bij de afdruk van een hazenpoot kun je de haren tussen de tenen zien. Zie konijn.

2 Konijn

Zie Haas voor de verschillen. Het verschil in grootte tussen voor- en achterpoten is bij konijnen kleiner dan bij hazen. In beide gevallen komen bij het huppen de achterpoten vóór de voorpoten te staan.

3 Marter

De sporen van marters, behalve das en otter, lijken erg veel op elkaar. Martersporen zijn te onderscheiden van die van katten omdat bij marters de nagels zichtbaar zijn. Karakteristiek is de marterloop, een soort huppelpas. Hierbij overlapt de afdruk van de achterpoten die van de voorpoten gedeeltelijk.

4 Bever

De prenten zijn groot (lengte voor 5 cm en achter 12) en met een vlies tussen de achtertenuen. Het sleepspoor van de staart wist de meeste sporen. Kijk in de modder of sneeuw bij de burchtopgang. Foto; links: voorpoot, rechts: achterpoot.

5 Das

Zien er uit als berenpoten, maar dan ronder. Duidelijke nagelsporen aanwezig. Prenten zijn te vinden bij de burchtingang en op de storthopen. Ook op modderige of zandige oversteekplekken. De paadjes (wissels) van een das zijn herkenbaar. Doordat het een brede buikschuiver is, wordt de vegetatie platgedrukt.

6 Ree

Scherpe hoefafdrukken, vaak komen de afdrukken van de achterpoten over die van de voorpoten heen. Bij hoge snelheid (galop) spreiden de hoeven zich, soms zijn de bijhoeven als puntjes na de hoeven zichtbaar.

7 Vos

Vossenprenten zijn meestal smaller dan die van honden. De vorm (inclusief de nagels) is die van een druppel. Bij honden zijn de nagels meer gespreid en lijkt de afdruk op een wolkje.

versie 2 - © 2013

DEVENTER DIERSPOREN

Sporen van zoogdieren die voorkomen in de gemeente Deventer. Dit is een uitgave van de Zoogdierenwerkgroep IVN Deventer. Meer informatie kunt u vinden op www.ivn.nl/deventer. Teksten Jeanette Boogmans, fotografie en vormgeving Jeroen Kloppenburg en samenstelling Michiel Valk.

Vraatsporen

1 Vraat aan braam door ree

Reeën zijn geen grazers, maar knabbeelaars. Als ze aan bijv. braamblad vreten, zie je dat er aan de bovenzijde van de buitenrand een rafelig lipje achterblijft. Het gebit bevat alleen snijtanden in de onderkaak, in de bovenkaak zit een harde (verhoornde) plaat. Een blad of een stengel wordt met de onderkaak afgesneden en met de bovenkaak losgetrokken. Ze zijn kieskeurig en eten kruiden, knoppen en jong boomblad.

2 Konijnenschraapje

Soms vindt je een klein kuiltje met graafsporen, meestal met wat keuteltjes erbij. Dit heet een konijnenschraapje. De functie is niet helemaal duidelijk, misschien territoriummarkering, gewoon graafdrang of een zoektocht naar eetbare wortels??

3 Neusputje van das

Op zoek naar voedsel zoals insectenlarven, graven dassen met hun voorpoten in de grond en steken hun neus erin. Daarbij leggen ze de toplaag open. Niet zo rigoureuus als zwijnen ("dassen steken, zwijnen breken"), maar ze kunnen wel flink wat omwoelen. De neusvorm is af en toe als afdruk zichtbaar, vooral het bovenste deel van de snuit. Het wordt ook wel snuitputje genoemd.

4 Knaagsporen van bever

In de winter leven bevers voornamelijk van wilgenbast en laten ze veel sporen achter. De aangeknaagde takken vallen op door de lichte kleur, de donkere bast is er (geheel of gedeeltelijk) af. Omgeknaagde bomen zijn makkelijk te herkennen aan de dikke "potloodpunten". Op beiden zijn de tandafdrukken van de grote voortanden te zien. Langs de vloedlijn spoelen kaal geknaagde twijgen aan. In de zomer eten ze kruiden en waterplanten.

5 Afgeknaagde kegels door muis en eekhoorn

Muizen en eekhoorns knagen de schilfers van dennen- en sparrenkegels af om de zaden die ertussen zitten op te eten. Muizen doen dit extreem netjes; ze laten geen losse rafelige stukjes op de kegel achter. Bij eekhoorns zitten er wel rafels aan de kegel; zowel kort als lang. Let op: beide kegels zijn aangevreten door een eekhoorn!

Woonsporen

1 Beverburcht

De burcht bestaat uit een grote berg opgestapelde takken en ligt altijd vlakbij het water. Een bever is kwetsbaar op het land en wil 't liefst vanuit de burcht direct het water in kunnen vluchten. Onder de burcht zit een watergang. De takken van de burcht zijn kenmerkend afgeknaagd, meestal schuin. Zie vraatsporen. Bevers maken alleen dammen als het waterpeil erg verandert.

2 Konijnenburcht

Konijnen leven met een groep bij elkaar. Hun burcht heeft altijd meerdere ingangen. Meestal loopt er een rechte aanlooproute naar de ingang. Het gat heeft een staande ovaalvorm. Het uitgegraven zand ligt verspreid, soms weggeduwd waardoor één of meerdere lange dunne banen ontstaan. Vaak liggen er keutels bij.

3 Hazenleger

Dit is een ligplaats van een haas op een beschutte, doch droge plek. De haas graaft niet, maar er blijft een afdruk van zijn lijf zichtbaar, een ondiepe kuil. Het is een platgelegen badkuipvormige plek.

4 Muizenhol

In de sneeuw zijn de ingangen van muizenholletjes makkelijk te zien, dit zijn de ontdooide plekken. Bij de bosmuis zie je meestal loopsporen bij het hol. Na de winter kun je soms in het gras gangen tegenkomen die veldmuizen daar in de winter onder de sneeuw hebben aangelegd.

5 Reeënleger

De ligplaatsen van reeën kun je regelmatig in bossen ontdekken. In de buurt zijn meestal keutels te vinden. Net als bij de haas, zijn deze legers ondiep en badkuipvormig, maar dan een stuk groter. Een ree krabt het blad e.d. eruit weg en maakt zo groeven. In het leger is een grote kans op haren en teken.

6 Vossenburcht

De vos graaft net als een hond, het zand waaiert uit. Hij graaft enkel om het hol te maken of aan te passen. Het gat is rond tot staand ovaalrond en stinkt. Wordt alleen gebruikt voor het grootbrengen van de jongen. Prooiresten liggen bij de burcht. De burcht heeft weinig pijpen/ingangen. Vossen zitten ook in oude konijnen- of dassenhollen.

7 Dassenburcht

Rond een dassenburcht wordt veel zand verzet. Bij permanente bewoning blijven dassen graven. De ingangen zijn liggend ovaal, de das is een laag en breed dier. Het pad erheen is een kromme geul. Ze houden de woning schoon, soms kom je resten nestmateriaal tegen (mos, gras, varens). De burcht ligt op een iets hogere droge plek en wordt door het jaar heen gebruikt.

Uitwerpselen

1 Mestput van das

Dassen poepen in zelfgemaakte open kuiltjes. Zo markeren ze hun territorium. Langs de grens met een ander dassen-territorium gebeurt dit intensiever. Ook verspreiden de vrouwtjes, via geuren/hormonen in de poep, informatie over vruchtbaarheid. De mest is vaak dun vanwege gegeten regenwormen. Voedselresten, zoals keverschilden en maiskorrels kunnen zichtbaar zijn.

2 Otterspraint

Onder bruggen en andere markante plaatsen bij het water verspreiden otters zogenaamde spraints. Deze drollen zien er rommelig uit en bevatten resten vis zoals schubben. De spraints zijn herkenbaar aan de visgeur. Ze hebben een functie als territorium-markering.

3 Vossendrol

De grijze of zwarte drol ligt altijd op een opvallende plek zoals midden op een pad of op een boomstronk. De vorm is erg variabel, afhankelijk van het voedselaanbod en vaak is het puntje gedraaid. De drol kan bessenpitten bevatten.

4 Keutel van een haas

Lijkt erg op een konijnenkeutel, is alleen iets groter (15-20 mm) en iets ronder. Bruin met veel vezelige plantenresten erin. De keutels liggen meestal niet in een groep bij elkaar.

5 Keutels van konijn

Een konijnenkeutel is ongeveer 14 mm groot en ovaal-rond. Ze liggen in groepjes. Meestal vindt je alleen de droge vezelrijke poepjes, maar soms kom je vochtige, donkere keutels tegen. Deze natte poepjes worden normaal nog een keer ter vertering opgegeten.

6 Poepspoor vleermuis

Vanuit boomholten loopt een zwart spoor met insectenresten over de stam naar beneden. Vers in mei tot november, in de winter verblijven ze in bunkers, grotten en spouwmuuren.

7 Reeënkeutels

De donkere keutels hebben aan één kant een klein puntje. Ze zijn ovaal van vorm en liggen meestal in kleine groepjes. Vaak aanwezig in de buurt van legers (zie woonsporen). In het voorjaar met rijk voedsel kan het snotterige aaneen geklonterde stront worden.

8 Marterdrol

Meestal hebben marterdrollen een puntje en zijn ze gedraaid. Dit komt door de prooiharen in hun uitwerpselen. Maar ook hier geldt dat het uiterlijk van het drukwerk wordt bepaald door het voedselaanbod. De drollen liggen op markante plaatsen zoals op omgevallen boomstammen.